

SQL: Naredba SELECT za rad sa više tabela

dr Svetlana Cvetanović

SQL: NAREDBA SELECT ZA RAD SA VIŠE TABELA

UVOD

Šta ćemo naučiti u ovoj lekciji?

Naredbom SELECT se mogu dobiti sadržaji i iz više tabela za šta se mogu primeniti dve metode:

- · spajanje (JOIN) tabela i
- korišćenje podupita.

U predavanju su dati primeri koriščenja oba ova načina i ukazano je na njihove prednosti i nedostatke. Obzirom na ograničenja koja postoje prilikom korišćenja podupita, mnogo češći način za dobijanje podataka iz više tabela je spajanje (JOIN).

Mogu se primenjivati različite vrste JOIN-a kao što su: CARTESIAN JOIN, EQUIJOIN, OUTER JOIN I SELF JOIN.

Spajanje tabela korišćenjem podupita

□ Vežba: Spajanje tabela korišćenjem podupita

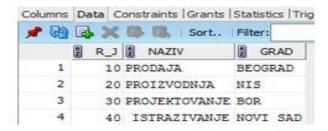
01

TABELE ZA PRAVLJENJE PODUPITA RADI SPAJANJA TABELA

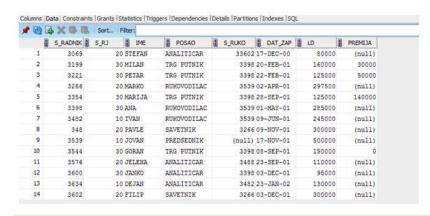
Tabela RADNIK i RJ

SQL raspolaže sa dve različite tehnike za pravljenje upita nad više tabela: korišćenje podupita tj. umetanje upita nad jednom relacijom u upit nad drugom i JOIN. Mada se obe tehnike koriste za rad sa više tabela, one se koriste u različitim situacijama.

Ovde će biti reči o pravljenju upita nad više tabela umetanje upita nad jednom relacijom u upit nad drugom što će biti ilustrovano na primeru relacionog modela sastavljenog od dve relacije: RJ (RADNA_JEDINICA i RADNIK koje su pretstavljene slikama 1. i 2.:

Slika 1. Tabela RJ

Slika 2. Tabela RADNIK

KORIŠĆENJE PODUPITA ZA SPAJANJE TABELA

Primer u kojem se može upotrebiti podupit za spajanje tabela

Jedan od načina povezivanja tabela relacione baze podataka je umetanje upita nad jednom relacijom u upit nad drugom, odnosno, preciznije rečeno, dinamička zamena rezultata jednog upita u WHERE klauzuli drugog.

Primer: Prikazati ime i posao svakog radnika koji ima isti posao kao Dejan.

Najpre bi trebalo utvrditi koji posao obavlja Dejan. To se realizuje sledećom SQL naredbom kojom saznajemo da DEJAN obavlja posao analitičara (slika 3.)

Worksheet Query Builder

SELECT POSAO FROM RADNIK WHERE IME='DEJAN'

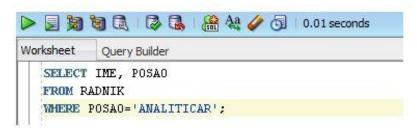
Izvršavanjem ove SELECT naredbe dobijamo izlaz

POSAO

ANALITICAR

Slika 3. Naredba SELECT i njen izlaz za prethodni primer

Sada se polazni zahtev svodi na prikazivanje imena i posla svakog radnika koji obavlja posao analitičara, što se realizuje sledećom naredbom (slika 4.)

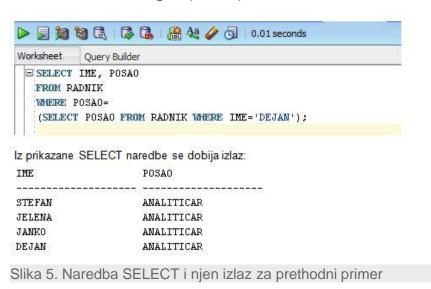

Slika 4. Naredba SELECT za prethodni primer

KORIŠĆENJE PODUPITA ZA SPAJANJE TABELA

Primer upotrebe podupita za spajanje tabela

Povezivanje tabela dinamičkom zamenom rezultata jednog upita u WHERE klauzuli drugog se sastoji upravo u tome da se umesto rezultata prvog upita (u konkretnom slučaju 'ANALITIČAR') u WHERE klauzuli drugog, piše prvi upit tj. upit koji vraća taj rezultat (u konkretnom slučaju), tako da SELECT naredba ima sledeći izgled (slika 5.):

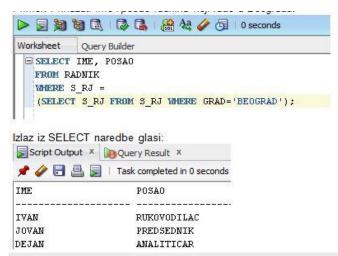

Prvi upit, odnosno upit u zagradama se naziva unutrašnji upit i on se uvek izvršava prvi. Drugi upit se naziva spoljašnji upit. Pre

nego što počne njegovo izvršavanje unutrašnji upit je već završen i u zagradi se nalazi konkretna vrednost rezultata izvršavanja unutrašnjeg upita.

Navedeni mehanizam izvršavanja SELECT naredbe prouzrokuje pojavljivanje i n-torke o Dejanu u rezultujućoj tabeli. Ukoliko tu n-torku hoćemo da eliminišemo, u WHERE klauzulu spoljašnjeg upita treba dodati uslov: AND IME !='DEJAN'

Primer: Prikazati ime i posao radnika koji rade u Beogradu (slika 6.).

Slika 6. Naredba SELECT i njen izlaz za prethodni primer

KORIŠĆENJE PODUPITA ZA SPAJANJE TABELA

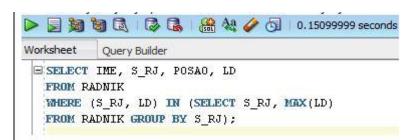
Primeri

Primer: Prikazati ime, posao i lični dohodak radnika u RJ 20 koji imaju isti posao kao radnici RJ projektovanje (slika 7.).

Slika 7. Naredba SELECT i njen izlaz za prethodni primer

Primer: Ko je najbolje plaćeni radnik u svakom odeljenju?Slika 8.

Slika 8. Naredba SELECT za prethodni primer

Iz ove naredbe se dobija sledeći izlaz:

Slika 9. Izlaz iz SELECT naredbe sa slike 8.

Ovaj primer pokazuje da spoljašnji i unutrašnji upit mogu biti povezani vrednostima više atributa.

Podupiti su veoma moćno sredstvo za spajanje dveju tabela, ali oni imaju i niz ograničenja: (1) mogu se selektovati podaci samo iz tabele koja se koristi na najvišem nivou; (2) podupit se ne može koristiti za dobijanje podataka iz više od jedne tabele. Zbog toga je u mnogim situacijama za selektovanje podataka iz više tabela potrebno koristiti JOIN.

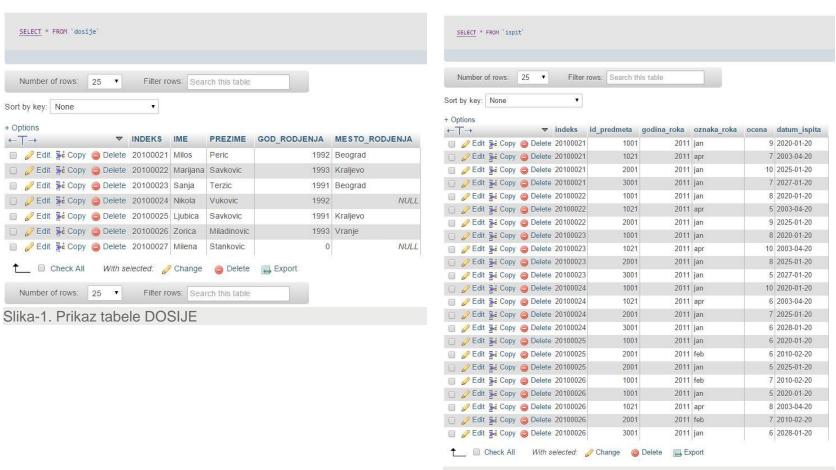
Vežba: Spajanje tabela korišćenjem podupita

01

PRIKAZ TABELA STUDENTSKE BAZE

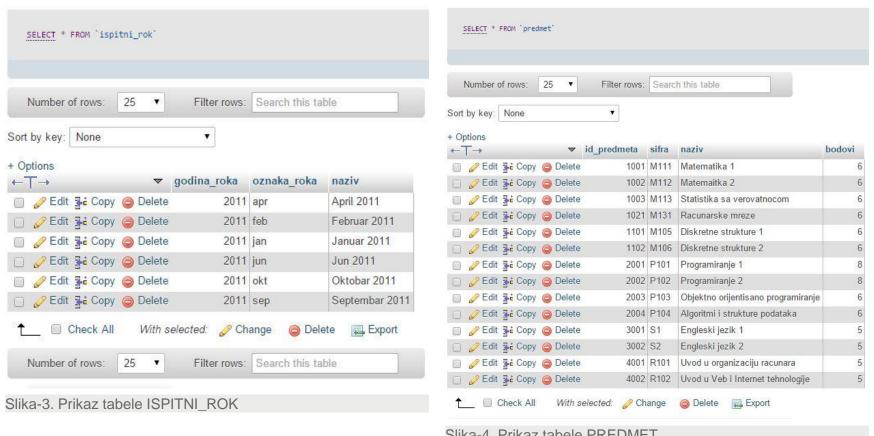
Studentska baza sadrži tabele DOSIJE, ISPIT, PREDMET i ISPITNI_ROK

Slika-2. Prikaz tabele ISPIT

PRIKAZ TABELA STUDENTSKE BAZE

Studentska baza sadrži tabele DOSIJE, ISPIT, PREDMET i ISPITNI_ROK

Slika-4. Prikaz tabele PREDMET

PRIMARNI KLJUČ

Primarni ključ (PRIMARY KEY) je ključno polje tabele kojim se kontroliše način na koji se informacije povezuju sa drugim tabelama

Pre svega potrebno je znati šta je primarni ključ.

Primarni ključ (PRIMARY KEY) je ključno polje tabele kojim se kontroliše način na koji se informacije povezuju sa drugim tabelama.

Primarni ključ na jedinstven način definiše zapis.

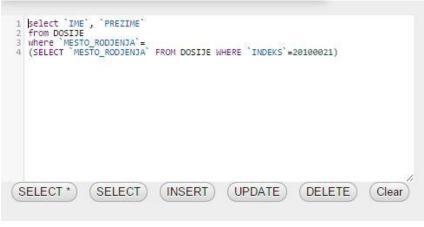
Slika-5. Prikaz kreiranja primarnog ključa

PRIMER 1.

Naredni primer služi za utvrđivanje pisanja podupita

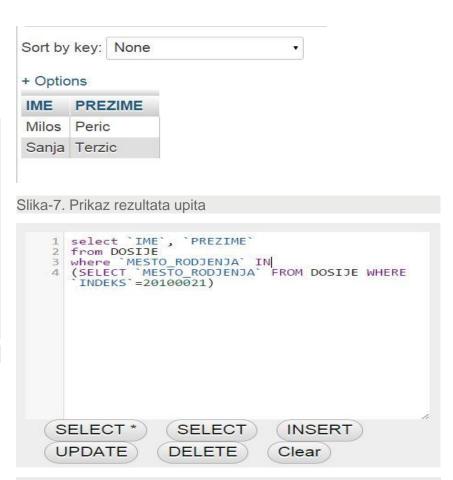
Primer 1.

Pronaci sva imena i prezimena studenata iz tabele dosije koji žive u gradu u kome živi i student čiji je broj indeksa 20100021.

Slika-6. Prikaz upita

Osim na prikazani način, moguće je još uz pomoć **IN** klazule dobiti iste rezultate. Slika-8

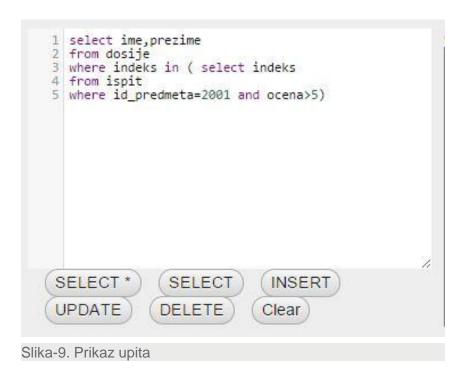
Slika-8. Prikaz upita korišćenjem operatora IN

PRIMER 2.

Cili primera jeste vežbanje korišćenja operatora in i pisanja podupita

Primer 2.

Izdvojiti imena i prezimena studenata koji su položili predmet čiji je id 2001.

Slika-10. Prikaz rezultata upita

PRIMER 3.

Cilj primera jeste korišćenje operatora EXISTS i pisanja podupita

Primer 3.

Izdvojiti imena i prezimena studenata koji su položili predmet čiji je id 2001. Korisititi operator EXISTS

```
select ime, prezime
from dosije d
where exists
(select * from ispit
where indeks = d.indeks
l and id_predmeta = 2001);

SELECT * SELECT INSERT

UPDATE DELETE Clear
```

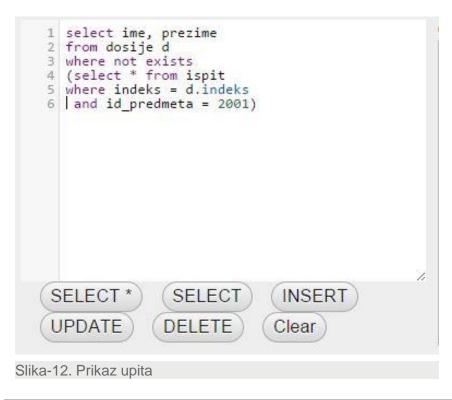
Slika-11. Prikaz upita

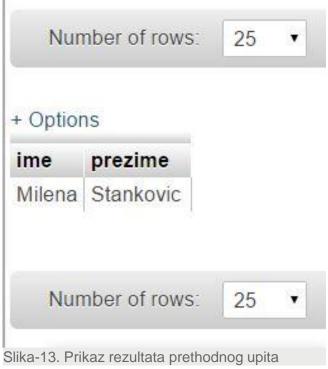
PRIMER 4.

Korišćenje NOT EXISTS klauze

Primer 4.

Izdvojiti imena i prezimena studenata koji nisu položili predmet čiji je id 2001

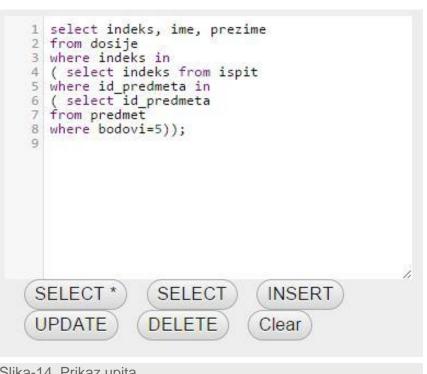

PRIMER 5.

Vežbanje pisanja podupita sa primenom IN operatora

Primer 5.

Izdvojiti brojeve indeksa, imena i prezimena studenta koji su polagali predmet koji nosi 5 bodova.

Slika-14. Prikaz upita

JOIN za spajanje tabela

□*Primeri: JOIN za spajanje tabela*

□*Vežba: JOIN za spajanje tabela*

02

FORMIRANJE UPITA NAD VIŠE TABELA KORIŠĆENJEM EQUIJOIN-A

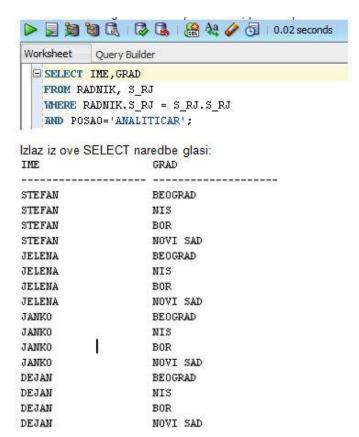
JOIN povezuje n-torke različitih tabela korišćenjem zajedničkih atributa i operatora spajanja =

JOIN povezuje n-torke različitih tabela korišćenjem zajedničkih atributa, odnosno atributa definisanih nad istim domenima. To su primarni ključ jedne tabele sa sekundarnim ključem druge između kojih obavezno postoji referencijalni integritet (npr. na slici 3 atribut S_RJ koji predstavlja primarni ključ tabele S_RJ se spaja sa atributom S_RJ u tabeli RADNIK koji predstavlja strani ključ te tabele). U primeru na slici 3 To je uobičajeni način povezivanja tabela relacione baze podataka.

Karakteristika EQUIJOIN-a je da se u WHERE klauzuli javlja uslov spajanja. Pored potpune specifikacije naziva atributa po kojima se vrši spajanje tabela RADNIK i RJ navodi se i operator spajanja, u ovom slučaju jednakost (=). Spajanje tabela moguće je vršiti u odnosu na bilo koji operator poređenja.

Primer: Za svakog analitičara prikaži ime, posao i podatke o RJu kojoj radi (slika 3.)

Karakteristično za ovaj upit je da se prvi put u SELECT listi atributa daje potpuna specifikacija naziva za atribute S_RJ tabele RADNIK i S_RJ tabele RJ. Potpuna specifikacija naziva atributa sastoji se od naziva tabele, tačke i naziva kolone. Ona se mora navoditi ukoliko naziv atributa (kolone) nije jedinstven u bazi podataka, tj. ukoliko se isti naziv koristi za kolone različitih tabela.

Slika 3. Naredba SELECT i njen izlaz za prethodni primer

EQUIJOIN ZA SPAJANJE VIŠE TABELA: PRIMER 1

Primerom pokazano spajanje tabela LOKACIJA, ODELJENJE, RADNIK

Neka su date sledeće relacije:

LOKACIJA (Sifra lokacije, Naziv_lokacije)

ODELJENJE (Sifra_odeljenja, Ime_odeljenja, Sifra_lokacije)

RADNIK (Sifra_radnika, lime, Prezime, Zarada, Sifra_odeljenja)

Kreirati izveštaj sa kolonama Naziv lokacije, Ime odeljenja, Radnik (Prezime i ime) i Zarada na osnovu tabela RADNIK, ODELJENJE i LOKACIJA za sve radnike koji se nalaze na lokaciji DALLAS, CHICAGO ili BOSTON i čija je zarada veća od dvostruke vrednosti minimalne zarade. Izveštaj sortirati po koloni Naziv lokacije, po imenu odeljenja pa po opadajućoj vrednosti zarade.

SELECT NAZIV_LOKACIJE, IME||' '||PREZIME, ZARADA

FROM RADNIK, ODELJENJE, LOKACIJA

WHERE ODELJENJE.SIFRA_LOKACIJE = LOKACIJA.SIFRA_LOKACIJE AND

RADNIK.SIFRA.ODELJENJA =
ODELJENJE.SIFRA ODELJENJA AND

ZARADA > (SELECT 2*MIN(ZARADA) FROM RADNIK)

ORDER BY NAZIV_LOKACIJE, IME||' '||PREZIME, ZARADA

NAZIV_LOKA	ACIJE IME PREZIME	ZARADA
CHICAGO	SOMMERS DENISE	1850
CHICAGO	BLAKE MARION	2850
CHICAGO	ALLEN KEVIN	1600
DALLAS	LEWIS RICHARD	1800
DALLAS	FORD JENNIFER	3000
DALLAS	SCOTT DONALD	3000
DALLAS	JONES TERRY	2975
DALLAS	DENNIS LYNN	2750

Slika 8. Izlaz iz naredbe SELECT za prethodni primer

EQUIJOIN ZA SPAJANJE VIŠE TABELA: PRIMER 2

Primerom pokazano spajanje tabela **ODELJENJE** i **RADNIK**

Neka su date relacije:

ODELJENJE (Sifra odeljenja, Ime_odeljenja)

RADNIK (Sifra_radnika, lime, Prezime, Zarada, Sifra_odeljenja)

Kreirati izveštaj sa kolonama **Ime odeljenja**, **Prosečna zarada** i **Zbir zarada** na osnovu tabela **RADNIK i ODELJENJE** za sve odeljenja čija je prosečna zarada veća od 115 % prosečne zarade svih radnika.

select o.ime, avg(zarada) prosek, sum(zarada) suma from radnik r, odeljenje o where r.sifra_odelenja = o.sifra_odelenja group by o.ime_odeljenja having avg(zarada) > (select avg(zarada) * 1.15 from radnik)

IME	PROSEK	SUMA
ACCOUNTING	2916.6667	8750
RESEARCH	2283.3333	20550

Slika 9. Izlaz iz naredbe SELECT za prethodni primer

EQUIJOIN ZA SPAJANJE VIŠE TABELA: PRIMER 3

Primerom pokazano spajanje tabela RADNIK i POSAO

Neka su date relacije:

RADNIK (<u>Sifra_radnika</u>,lime, Prezime, Zarada, *Sifra_posla*)

POSAO (Sifra_posla, Funkcija)

Kreirati izveštaj sa kolonama **Funkcija**, **Ime i prezime** i **Zarada** na osnovu tabela RADNIK i POSAO. Prikazati samo one radnike koji imaju Funkciju ANALYST ili SALESPERSON i čija je zarada veća od 85% prosečne zarade. Podatke sortirati po koloni Funkcija, pa po koloni Zarada u opadajućem redosledu.

select funkcija, prezime||' '||ime "Prezime i ime", zarada from radnik r, posao p where r.sifra_posla = p.sifra_posla and funkcija IN ('ANALYST', 'SALESPERSON') and zarada > (select AVG(zarada)*0.85 from radnik) order by funkcija, zarada desc

Vežba: JOIN za spajanje tabela

□Vežba: JOIN za spajanje tabela

02

LEFT I RIGHT JOIN

Pre svega potrebno je objasniti LEFT i RIGHT JOIN.

LEFT JOIN daje kompletni skup zapisa iz tabel A sa odgovarajućim podacima iz tabele B.

Ukoliko nema podudaranja, desna strana će sadržati NULL vrednosti.

RIGHT JOIN daje kompletni skup zapisa iz tabele B sa odgovarajućim podacima iz tabele A.

Ukoliko nema podudaranja leva strana će sadržati NULL vrednosti.

PRIMER 6.

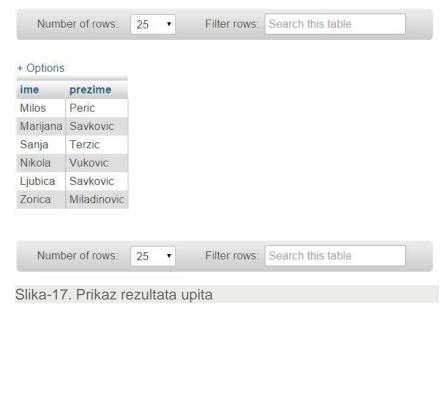
Primer korišćenja JOIN operatora

Primer 6.

Prikazati ime i prezime svih studenata koji su položili bar jedan predmet.

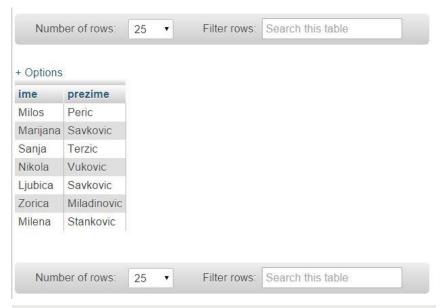
PRIMER 7.

Primer korišćenja LEFT JOIN operatora

Primer 7.

Prikazati ime i prezime svih studenata bez obzira da li su položili neki predmet. Potrebno je koristiti LEFT JOIN operator.

Slika-19. Prikaz rezultata upita

PRIMER 8.

Primer korišćenja JOIN operatora

Primer 8.

Izdvojiti broj indeksa i nazive svih predmeta koje je student polagao 2011 godine. Rezultat urediti prema broju indeksa, rastuće.

```
1 select indeks, naziv
2 from ispit i join predmet p
3 on i.id_predmeta = p.id_predmeta
4 where i.godina_roka =2011
5 order by indeks;
 SELECT *
                                               INSERT
                         SELECT
 UPDATE
                       DELETE
                                             Clear
```

indeks 🔺 1	naziv
20100021	Matematika 1
20100021	Racunarske mreze
20100021	Programiranje 1
20100021	Engleski jezik 1
20100022	Matematika 1
20100022	Racunarske mreze
20100022	Programiranje 1
20100023	Matematika 1
20100023	Racunarske mreze
20100023	Programiranje 1
20100023	Engleski jezik 1
20100024	Matematika 1
20100024	Racunarske mreze
20100024	Programiranje 1
20100024	Engleski jezik 1
20100025	Matematika 1
20100025	Programiranje 1
20100026	Matematika 1
20100026	Racunarske mreze
20100026	Programiranje 1
20100026	Engleski jezik 1

Slika-20. Prikaz upita

Slika-21. Prikaz rezultata

upita

+ Ontions

PRIMER 9.

Primer spajanja tri tabele JOIN operatorima

Primer 9.

Izdvojiti brojeve indeksa, imena i prezimena studenta koji su polagali predmet koji nosi 5 bodova.

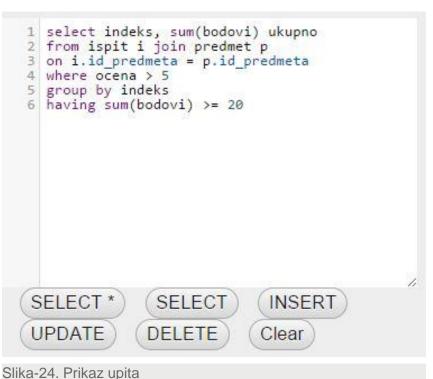
Slika-23. Prikaz rezultata upita

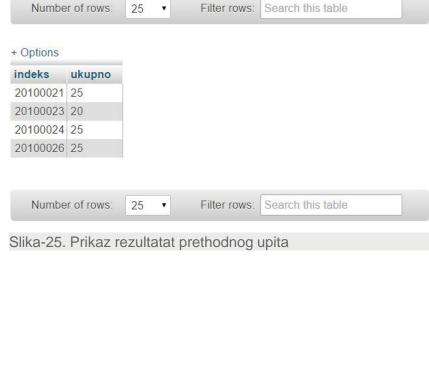
PRIMER 10.

Primer koji koristi agregatne funkcije, group by i having klauzule

Primer 10.

Za svakog studenta koji je skupio barem 20 bodova prikazati ukupan broj skupljenih bodova.

Zaključak

ZAKLJUČAK

Šta smo naučili u ovoj lekciji?

U ovoj lekciji je kroz veliki broj primera prikazan način spajanja više tabela. Posebno su objašnjeni primeri za spajanje tabela korišćenjem podupita, naznačena ograničenja koja postoje u primeni ovakvog načina spajanja i posebno prikazani primeri za primenu različitih vrsta JOIN-a kao što su: CARTESIAN JOIN, EQUIJOIN, OUTER JOIN i SELF JOIN.